

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 157/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovvej a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Denisou Mrázovskou, advokátkou, Mariánske námestie 2, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 2 Tos 19/2021 zo 6. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Ďalej v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby označené rozhodnutie všeobecného súdu zrušil a vrátil mu vec sťažovateľky na nové konanie, takisto ústavný súd žiada o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 Tk 1/2018 z 3. novembra 2020 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) bol brat sťažovateľky uznaný vinným zo spáchania zločinov šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona a falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol okrem trestu odňatia slobody vo výmere pätnásť rokov a šesť mesiacov uložený aj trest

prepadnutia majetku, ktorý sa vzťahuje na byt vo vlastníctve obžalovaného brata sťažovateľky, jeho osobné motorové vozidlo a finančnú hotovosť v celkovej výške 95 870 eur nachádzajúcu sa v trezore zaistenom pri vykonaní domovej prehliadky v rodinnom dome matky obžalovaného (matky sťažovateľky). Odvolacím rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 15/2021 z 28. apríla 2021 bola vina sťažovateľa potvrdená, bola ním korigovaná výška uloženého trestu odňatia slobody, ktorý mu bol znížený na výmeru trinástich rokov a šiestich mesiacov, a bol ním potvrdený uložený trest prepadnutia majetku. Sťažovateľka v rámci vedeného trestného konania ešte pred vydaním prvostupňového rozsudku podala okresnému súdu 30. októbra 2019 žiadosť o vrátenie finančnej hotovosti vo výške 36 450 eur ako čiastky z celkovej sumy peňazí, ktoré boli zaistené pri vykonaní spomínanej domovej prehliadky v rodinnom dome matky sťažovateľky. Okresný súd uznesením č. k. 22 Tk 1/2018 z 3. novembra 2020 (ďalej len „prvostupňové uznesenie“) s odkazom na § 97 Trestného poriadku uvedenej žiadosti sťažovateľky nevyhovел dôvodiac, že vykonaným dokazovaním nebolo nepochybne preukázané, že by žiadaná finančná čiastka mala patriť sťažovateľke, naopak, že výsledky vykonaného dokazovania preukazujú, že finančné prostriedky nachádzajúce sa v dotknutom trezore patria ako prostriedky súvisiace s trestnou činnosťou obžalovanému bratovi sťažovateľky, a boli tak poňaté do majetku obžalovaného, na ktorý sa vzťahuje trest prepadnutia majetku uložený prvostupňovým rozsudkom okresného súdu. O sťažnosti sťažovateľky uplatnenej proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením č. k. 2 Tos 19/2021 zo 6. apríla 2021 (ďalej len „namietané uznesenie“), ktorým ju ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje, že sa krajský súd v namietanom uznesení s jej námietkami, ktoré prezentovala v podanej sťažnosti, vôbec nevysporiadal. V konkrétosti uvádza, že namietala vo svoj prospech skutočnosť, že trezor s finančnými prostriedkami zaistenými pri vykonanej domovej prehliadke sa nachádzal v rodinnom dome matky sťažovateľky, v ktorom jej brat nebýval už vyše dvoch rokov a ani tam nemal trvalé bydlisko. Dôvodí, že počas svojho výsluchu v prípravnom konaní (v konaní pred súdom využila svoje právo nevypovedať) jasne prezentovala, že časť peňazí zo zaisteného trezoru, a to suma 36 450 eur, patrí jej a aj keď v rodinnom dome matky nebývala od roku 2016, vysvetlila dôvody uloženia svojich peňazí v tomto trezore, pričom objasnila aj pôvod týchto peňazí, ktoré jej mali byť poskytnuté darom od otca a od hostí na jej svadbe v roku 2017. Argumentuje, že tieto tvrdenia sa jej podarilo preukázať aj svedeckými výpoveďami darcov týchto peňazí a tiež svojím zápisníkom, v ktorom si poznačila vklady a výbery týchto svojich peňazí z trezora, dôkazy však konajúce súdy vyhodnotili ako účelové a nedôveryhodné.

4. V postupe krajského súdu, ktorý potvrdil zamietnutie žiadosti sťažovateľky o vrátenie finančných prostriedkov zaistených v trestnom konaní vedenom proti bratovi sťažovateľky, vidí sťažovateľka porušenie svojich označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie o porušení jej práv namietaným uznesením krajského súdu, ktorý sa podľa názoru sťažovateľky riadne nevysporiadal s jej argumentáciou, prostredníctvom ktorej sa snažila preukázať vlastníctvo časti finančných prostriedkov zaistených v trestnom konaní vedenom proti jej bratovi, ktoré konajúci súd považoval za prostriedky jej obžalovaného brata ako finančné prostriedky súvisiace s jeho trestnou činnosťou.

6. Ústavný súd sa pri posúdení ústavnej sťažnosti sťažovateľky oboznámil jednak s relevantnou právnou úpravou, ako aj s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia, o ktoré krajský súd oprel záver o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky podanej proti prvostupňovému uzneseniu.

7. Podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku ak vec, ktorá bola v rámci trestného konania vydaná, odňatá, prevzatá alebo inak zaistená, na ďalšie konanie nie je potrebná a ak neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie, vec sa vráti tomu, kto ju vydal, komu bola odňatá alebo u koho bola zaistená podľa osobitného zákona. Ak si na ňu uplatňuje právo iná osoba, vydá sa vlastníkovi veci alebo jej oprávnenému držiteľovi, ktorého právo na vec je nepochybné.

8. Krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia uviedol, že doteraz nebolo rozptýlené podozrenie, že v prípade zaistenej finančnej hotovosti ide o peniaze obžalovaného určené na páchanie trestnej činnosti a získané obžalovaným páchaním trestnej činnosti, a teda aj naďalej môže prichádzať do úvahy právoplatné rozhodnutie o ich prepadnutí. V nadväznosti na to krajský súd poukázal na nejednotné výpovede matky obžalovaného (a sťažovateľky), v ktorej rodinnom dome bol trezor s peniazmi pri domovej prehliadke zaistený a ktorá trezor dobrovoľne pri domovej prehliadke vydala a ktorej nejednotné výpovede spochybňujú tvrdenia, že finančné prostriedky v trezore patria jej a jej dcére. Matka sťažovateľky totiž na začiatku uviedla, že v trezore má peniaze aj obžalovaný syn a kód trezoru má vedieť len on, na tomto mieste krajský súd poznamenal, že trezor musel byť nakoniec po domovej prehliadke otvorený zámočníkom. V ďalšej výpovedi matka sťažovateľky už obžalovaného syna ako majiteľa časti peňazí v trezore neuvádzala a uviedla, že peniaze z trezoru patria: časť jej priateľovi, časť jej samotnej a časť jej dcére (sťažovateľke). Súčasne tvrdila, že kód poznali aj ďalšie osoby, nielen obžalovaný. Ďalej matka sťažovateľky najprv uviedla, že časť peňazí, ktoré majú patriť jej dcére, jej našetrila ona sama, neskôr však uvádzala, že peniaze dal dcére jej biologický otec. Krajský súd ďalej uviedol, že aj keď biologický otec sťažovateľky potvrdil, že peniaze dcére dal, treba pri hodnotení hodnovernosti jeho výpovede brať do úvahy, že ide o najbližšieho príbuzného sťažovateľky, čo môže u neho zakladať motív jej pomôcť, aby sa zabránilo prepadnutiu vysokej finančnej čiastky, pričom takýto motív nemožno vylúčiť ani v prípade ďalších svedkov, príbuzných sťažovateľky svedčiacich v jej prospech. Krajský súd tiež doplnil, že v prípade výpovede biologického otca sťažovateľky hodnovernosť jeho výpovede spochybňujú nezrovnalosti, na ktoré poukázal v prvostupňovom uznesení okresný súd. Krajský súd zdôraznil, že nedôveryhodnosť výpovede matky sťažovateľky podčiarkuje tá skutočnosť, keď dotyčná napriek svojmu tvrdeniu, že mala mať v trezore zo všetkých troch osôb,

ktorým peniaze mali patriť, najvyššiu hotovosť, nevedela uviesť po zaistení trezoru políciou kód k jeho otvoreniu. Ďalej krajský súd argumentoval, že tvrdenie sťažovateľky o vlastníctve časti finančných prostriedkov v trezore a tiež tvrdenia jej matky v tomto smere spochybňujú rozpory medzi výpoveďami sťažovateľky a jej matky, čo sa týka skutočnosti uloženia peňazí pochádzajúcich zo svadobných darov sťažovateľky, na ktoré v konkrétnosti poukázal okresný súd v prvostupňovom uznesení, a tiež nesúlad tvrdení sťažovateľky týkajúcich sa uloženia finančnej hotovosti v trezore s objektívne zaznamenanými výsledkami úkonu otvorenia trezoru policajným orgánom, na ktoré rovnako poukázal okresný súd v prvostupňovom uznesení. Dodal, že sťažovateľkou tvrdené vlastníctvo časti finančných prostriedkov veľmi vážne spochybňujú aj výsledky odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky, v rámci ktorých bol zaznamenaný hovor obžalovaného brata sťažovateľky s matkou, ktorá ho v ňom vyzvala, aby si prišiel vziať svoj trezor, a s touto požiadavkou obžalovaný súhlasil. Doplnil, že pokiaľ by aj konajúci súd pripustil, že sťažovateľka mohla dostať od svojich príbuzných svadobný finančný dar, vzhľadom na uvedené zistenia nie je aktuálne bezpečne preukázané, že ňou označená časť finančných prostriedkov v trezore patrila sťažovateľke. Celkom na záver doplnil, že je potrebné mať na zreteli, že obžaloba kladie bratovi sťažovateľky za vinu páchanie trestnej činnosti, z ktorej mal získať nemalé finančné prostriedky v rozsahu umožňujúcom aj vytvorenie úspor zodpovedajúcich sume v zaistenom trezore.

9. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu v prvom rade poukazuje na to, že sťažovateľke bolo krajským súdom vo všeobecnosti jasne vysvetlené, že podmienkou na vyhovie jej žiadosti, a teda podmienkou na vrátenie časti zaistených peňazí je jednoznačné preukázanie toho, že je sťažovateľka vlastníčkou týchto peňazí a súčasne neprichádza do úvahy uloženie trestu ich prepadnutia. Krajský súd po prezentovaní dôkazného stavu a jeho vyhodnotení ustálil, že vlastníctvo sťažovateľky k týmto peniazom preukázané nebolo a že práve naopak výsledky dôkazného procesu vedú skôr k záveru o tom, že všetky finančné prostriedky nachádzajúce sa v zaistenom trezore patria obžalovanému bratovi sťažovateľky a súvisia s jeho trestnou činnosťou. Tvrdenia sťažovateľky a svedecké výpovede, ktorými sa snažila svoje tvrdenie o vlastníctve peňazí podložiť, boli konajúcimi súdmi vyhodnotené ako nepravdivé, keďže dôveryhodnosť týchto svedeckých výpovedí bola spochybnená vzájomnými rozpormi medzi výpoveďami jednotlivých svedkov, ale aj vnútornou rozpornosťou viacerých samostatných výpovedí, keď predovšetkým matka sťažovateľky svoje výpovede v podstatných rysoch v priebehu dôkazného procesu menila. Ústavný súd poukazuje na niektoré výrazné momenty, ktoré v odôvodnení namietaného uznesenia rezonujú a podkopávajú dôveryhodnosť tvrdení sťažovateľky o vlastníctve finančných prostriedkov jednotlivým rodinnými príslušníkmi, medzi ktorých nemal obžalovaný patriť. Predovšetkým ide o moment, keď matka sťažovateľky ako tvrdená vlastníčka najväčšej čiastky zo zaistených finančných prostriedkov nachádzajúcich sa v trezore v jej rodinnom dome nevedela uviesť kód pre otvorenie tohto trezoru a prvotne sa odvolávala na to, že tento kód pozná iba obžalovaný. Ďalej ide o obsah hovoru medzi matkou sťažovateľky a obžalovaným bratom zaznamenaný v rámci vykonaného odpočúvania, kde jedna veta hovoru predstavuje veľmi výpovednú, a teda dôkazne hodnotnú informáciu, a to že celý trezor, ktorý sa nachádza u matky obžalovaného, teda trezor s celým obsahom patrí obžalovanému, ktorý výsledok dokazovania v spojení s výsledkom domovej prehliadky, počas výkonu ktorej aj naozaj

došlo k zaisteniu trezoru (vo vzťahu ku ktorému, tak ako bolo spomínané, matka obžalovaného nevedela uviesť kód k jeho otvoreniu), vykazuje neprehliadnuteľnú dôkaznú hodnotu. Skutočnosť namietaná sťažovateľkou, že obžalovaný brat v rodinnom dome matky, kde sa trezor nachádzal a bol políciou zaistený, nebýval, a teda sa tu nezdržiaval, nepredstavuje nespochybniteľný dôkaz o tom, že obžalovaný nie je jeho vlastníkom, resp. vlastníkom jeho obsahu. Proti tomuto tvrdeniu je totiž možné postaviť celkom logické a obhájiteľné tvrdenie, že si obžalovaný páchajúci závažnú trestnú činnosť uložil peniaze súvisiace s trestnou činnosťou na mieste odlišnom od miesta svojho domova, aby zabránil ich zaisteniu v potenciálnom prípade zásahu polície proti jeho nelegálnym aktivitám. V neposlednom rade považuje ústavný súd za potrebné poukázať aj na veľmi výpovednú časť odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu, ktorý zdôraznil, že ak by aj bolo pripustené, že sťažovateľka získala od svojich príbuzných ako svadobný dar väčšiu finančnú čiastku, nedokazuje to samo osebe, že fyzicky týmto darom boli práve peniaze nájdené v inkriminovanom trezore.

10. Postup krajského súdu, ktorý potvrdil nevyhovenie žiadosti sťažovateľky o vrátenie finančných prostriedkov zaistených v rámci trestného konania vedeného proti bratovi sťažovateľky, sa vzhľadom na predchádzajúce závery ústavnému súdu nejaví ako svojvoľný, porušujúci namietané práva sťažovateľky. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd v namietanom uznesení v spojení s odôvodnením prvostupňového uznesenia, na ktoré ako na vecne správne odkázal, uviedol vo svojom rozhodnutí dostatočne konkrétne a náležité argumenty majúce logickú podobu, podporujúce zákonnosť uvedeného postupu, ktoré súčasne predstavujú náležitú odpoveď na podstatné sťažovateľkou formulované sťažnostné námietky, pričom výklad, ktorý v súvislosti s aplikáciou príslušnej právnej úpravy (§ 97 ods. 1 Trestného poriadku) prezentoval, nijako neodporuje zmyslu a účelu príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich podmienky vrátenia zaistenej veci.

11. Vychádzajúc z prezentovaných záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

12. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu